

ODA Juten 小田 壽典 80 Yaşında

Mehmet ÖLMEZ*

1935 yılında doğan ve bugün 80 yaşına basmış olan Juten ODA, Futagawa'da yaşamakta olup Eski Uygur Budizmi ve Uygur tarihi üzerine yaptığı çalışmalarla tanınmaktadır. Zen Budizmine ait bir tapınağın rahibi olan Juten Oda uzun yıllar *Sekiz Yükme* adlı Eski Uygurca sūtra'nın yayımı konusunda çalışmıştır. Bu çalışmasının neticesi önce Japonya'da iki cilt halinde Japonca (2010), sonra da Avrupa'da tek cilt halinde (2015) yayımlanmıştır.

Ryūkoku Üniversitesinde *Buddhist Uygarlığı Araştırma Merkezi* üyesi olan (Bukkyō bunka kenkyūsho) Juten Oda, aynı zamanda Toyōhashi Üniversitesi'nde öğretim üyesidir (tam adı: 豊橋創造大学 Toyohashi Sōzō Daigaku). Daha önceki soyadı NAGAMOTO (Japonca okuyuşla Toshinori) olan hocamız soyadını daha sonra ODA olarak değiştirmiştir.

Eski Uygur tarihi, kültürü konusunda çok sayıda makalesi buluna J. Oda, N. Yamada'ya ait Uygur Hukuk Belgeleri'ni yayımlayan heyet içerisinde de yer almıştır.

Bu yıl 80 yaşını idrak eden ustamıza uzun ömürler diler Uygurlar ve Uygurca konusunda bizi aydınlatmaya devam etmesini arzu ederiz.

Kitapları:

1993 *Sammlung uigurischer Kontrakte* 文契約文書集成. Nobuo Yamada 山田信夫著, yayıma haz. Juten Oda 小田壽典, Hiroshi Umemura 梅村坦, Peter Zieme, Takao Moriyasu 森安孝夫, Osaka 1993, c. I, XVIII + 590 + 11 s.; c. II, XX + 330 s.; c. III, VIII + 160 sayfa tıpkıbasım.

* Prof. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, İstanbul, olmez.mehmet@gmail.com

- 2010 仏説天地八陽神呪經一卷トルコ語訳の研究 *Bussetsu tenchi hachiyō sinjūkyō ikkan Torukogo yaku no kenkyū*. [1.] 研究 *Kenkyū hen*. [2.] *Zuhan, shiryō hen*. (İngilizce başlık: *A Study of the Buddhist Sūtra Called Säkiz yükmäk yaruq or Säkiz törlügin yarumış yaltrimiş in Old Turkic*. [1.] *Text Volume*. [2.] *Facsimile Volume*). Kyōto. Bayangjing Series. 1.
- 2015 *A Study of the Buddhist Sūtra called Säkiz Yükmäk Yaruq or Säkiz Törlügin Yarumış Yaltrimiş in Old Turkic*. Berliner Turfantexte XXXIII, Brepols 2015

Makaleler:

- 1963 “Meisho no Hami ōke ni tsuite -seiso no komuru keiei-.” *Tōyōshi kenkyū*, 22-1 (1963): 1-38.
- 1969 “Jūroku seiki shotō no chūgoku ni kansuru isuramu shiryō -Ari Ekuberu cho ‘Chūgokuki’ no hyōka wo megutte-.” *Shirin*, 52-6 (1969): 90-111.
- 1974 “Qutadğu Bilig to isuramu juyō.” *Toruko minzoku to isuramu ni kansuru kyōdō kenkyū hōkaku* (Shōwa 47-48 nendo) *Tōkyō Gaikokugo Daigaku Ajia-Afurika gen-go bunka kenkyūsho*, 1974: 14-33.
- 1974 ODA, JUTEN: “Uigurubun monjushirijōjuhō no danpen ichiyō” [Uygurca Mañjuśrī-sādhana Fragmanı], *Tōyōshi kenkyū* 33 (Shōwa 49. yıl/1974), 86-109. [Türkçesi: *Türkiyat mecmuası* 19 (1980), 183-202.]
- 1978 “Torukogobon hachiyōkyō shahon no keifu to shūkyōshisōteki mondai” [Problems of the transmission history and the religious ideas of the Turkish ‘Sūtra of the Eight Lights’]. *Tōhōgaku* 55 (Shōwa 53 nen/1978), 104-118. [Türkçesi: **Çevren** (Priştine) 6,4 (Aralık 1979), 15-24.]
- 1978 “Historical Studies on Central Asia in Japan, Part I. Uighuristan”, *Acta Asiatica. Bulletin of the Institute of Eastern Culture*, 34: 22-45.
- 1980 a “Eski Uygurca bir Vesikanın Budizmle İlgili Küçük bir Parçası”, *Türkiyat Mecmuası*, 19: 183-202 ve 3 resim. (1974’ün Türkçe çevirisi)
- 1980 b “Torukozoku no isuramu juyō to sono seikaku -kami no keifu to mevuruudo-.” *Shinpojiumu ‘Chūtō no shakai bunka to isuramu ni kansuru sōgōteki kenkyū’ hōkoku to tōron no kiroku*- 6. Toruko bunkakai, kokuritsu minzokugaku hakubutsukan, Ōsaka, 1980: 135-154.
- 1981 “Eski Uygurca’da Bulunan Hint Menşeli İki Kelime ‘kinari’ ve ‘kint(a)r! Üzerine”, **Çevren** (Priştine), 29: 47-52.
- 1983 a “Remarks on the Indic ‘lehgut’ of the Säkiz yükmäk yaruq sūtra”. KLAUS RÖHRBORN-WOLFGANG VEENKER: *Sprachen des Buddhismus in Zentralasien, Vorträge des Hamburger Symposions vom 2. Juli bis 5. Juli 1981*. Wiesbaden 1983. 65-72.
- 1983 b “Ryūkoku daigaku toshokanzō uigurubun hachiyōkyō no danpen shūi” [Fragments of the Uigur ‘Sūtra of the Eight Lights’ in the Ryūkoku University Library, afterthoughts]. MORI, MASAO (ed.): *Nairiku ajia nishi ajia no shakai to bunka* [Society and culture of Central and West Asia]. Tōkyō 1983. 161-184.
- 1983 c “New fragments of the Buddhist Uighur text Säkiz yükmäk yaruq”. *Altorientalische Forschungen* 10 (1983), 125-142.
- 1984 a “Uigurubun hachiyōkyō ‘Ōtani shi shozō danpen’ tsuikō” [Fragments of the Uigur ‘Sūtra of the Eight Lights’ from the property of Count Ōtani, afterthoughts]. *Toyo-*

- hashi tanki daigaku kenkyū kiyō* [Study Reports of the Junior College of Toyohashi] 1 (Shōwa 59. yıl/1984), 91-100.
- 1984 b “On the Uigur Colophon of the Buddhāvataṃsaka-sūtra in Forty Volumes.” *Toyohashi tanki daigaku kenkyū kiyō*, 2 (1985): 121-127. pl+1. Cf. Proceedings of the Thirty-First International Congress of Human Sciences in Asia and North Africa 1983, Edited by Yamamoto Tatsuro, I, Tokyo 1984: 340-341.
- 1986 a “Uighur fragments of the block-printed text ‘Säkiz törlügin yarumış yaltrımış nom bitig’”. *Istanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi* 24-25 (1980-1986), 325-346.
- 1986 b “Gikyōhon ‘Tenchi hachiyō shinju kyō’ no denpa to tekisuto.” *Toyohashi tanki daigaku kenkyū kiyō*, 3 (1986): 61-74.
- 1987 a “*Ryūkoku daigaku toshokan-zō uigurubun hachiyōkyō no hanpon danpen*”. (*Uigur Fragments of the Blockprinted Text of the Tendibayangshenzhoujing Preserved at the Library of Ryūkoku University*). *Toyohashi Tanki Daigaku Kenkyū Kiyō. The Bulletin of Toyohashi Junior College*, 1987:4, 25-38.
- 1987 b “Uiguru no shōgō tutuj to sono shūhen.” *Tōyōshi Kenkyū*, 46-1 (1987): 57-86.
- 1988 a “Uigurubun keiyaku bunsho no sōzōteki kenkyū.” *Nairiku ajiashi kenkyū* (Kyōdo kenkyūsha: Yamada Nobuo, Oda Juten, Umemura Hiroshi, Moriyasu Takao), 4 (1988): 1-35. (Chūō yūrashashi no saikōsei –shinshutsu shiryō no kisoteki kenkyū- (Shōwa 61 nendo kagaku kenkyū hihojokin (sōgō kenkyū A) kenkyū seika hōkokusho, kenkyū daihyōsha: Yamada Nobuo.)
- 1988 b “Uigurubun hachiyōkyō shahon no s/š jikei ni kansuru oboegaki.” *Toyohashi tanki daigaku kenkyū kiyō*, 5 (1988): 21-32.
- 1989 “Kouiguru-torukogo tensha, on’yaku arufabetto no pasokon, fonto ni tsuite.” *Toyohashi tanki daigaku kenkyū kiyō*, 6 (1989): 19-30.
- 1990 a “Shoki torukogo butten no nendai ni kansuru kadai -‘maitoruya tono kaikō’ no baai.” *Toyohashi tanki daigaku kenkyū kiyō*, 7 (1990): 35-44.
- 1990 b “Uigurubun Turi bunshō kenkyū oboegaki.” *Nairiku ajiashi kenkyū*, 6 (1990): 9-26.
- 1991 a “On *baş bitig*, *’ydyš bitig* and *č’in bitig*. Notes of the Uighur Documents Related to a Person Named *Turi*”, *Türk Dilleri Araştırmaları*, 1991, 37-46.
- 1991 b “Torukogohon hachiyōkyō shahon no keifu to shūkyō shisōteki mondai.” *Tōhōgaku*, 55 (1978): 104-118. Cf. *Der Manichäismus in Iran und Zentralasien* von H.-J. Klimkeit. *Japanische Studien zum östlichen Manichäismus* (Studies in Oriental Religions 17), Wiesbaden 1991: 14-15.
- 1991 c “Torukogo ‘Kannonkyō’ shahon no kenkyū huhenkyū ‘Sumon chinzo’ shahon danpen yakuchū.” *Seinan ajia kenkyū*, 34 (1991): 1-32.
- 1991 d “Kotorukogo tensha on’yaku sakuin shisutemu no shokiteki pasokon-manyuaru.” *Toyohashi tanki daigaku kenkyū kiyō*, 8 (1991): 177-184.
- 1992 “A Recent Study on the Uighur Document of Pintung’s Petition”, *Türk Dilleri Araştırmaları*, 1992, 35-46.
- 1993 “*Eski bir Türk şiirindeki Yol Temür adlı bir zat üzerine*”, *Talat Tekin Armağanı* 65. *Doğum Yılı Dolayısıyla / Türk Dilleri Araştırmaları* 3, 1993: 139-146.

1996 a “A Fragment of the Uighur *Avalokiteśvara-Sūtra* with Notes”, *Turfan, Khotan und Dunhuang. Vorträge der Tagung “Annemarie von Gabain und die Turfanforschung”, veranstaltet von der Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften in Berlin (9.-12.12.1994)* (ed.) R. E. Emmerick, W. Sundermann, I. Warnke u. P. Zieme, Akademie Verlag, 1996: 229-243.

1996 b “Eski Uygurlarda ög bitig üzerine”, *Türk Dilleri Araştırmaları*, 6, 57-62.

1998 “A Fragment of the Commentary on the *Säkiz yükmäk yaruq Sūtra*”, *Bahşı Ögdisi: Festschrift für Klaus Röhrborn anlässlich seines 60. Geburtstags / 60. Doğum Yılı Dolayısıyla Klaus Röhrborn Armağanı*. Herausgegeben von / Yayına Hazırlayanlar: Jens Peter Laut / Mehmet Ölmez, Freiburg/İstanbul 1998: 231-234.

2002 a “Hangisi Karahanlıların kökeni; Uygurlar mı, yoksa Karluklar mı?”, *Türkler*, (haz.) H. C. GÜZEL/K. ÇİÇEK/S. KOCA, 2, Ankara 2002, 255-259.

2002 b “On Manichaean Expressions in the *Säkiz yükmäk yaruq*”, *Splitter aus der Gegend von Turfan. Festschrift für Peter Zieme anlässlich seines 60. Geburtstags*. Hrgg. von M. Ölmez / S.-C. Raschmann, İstanbul/Berlin: 179-198.

2003 “Indian Buddhist Missions to Uighuristan, Based on Chinese Sources. *Appendix: Notes on an Uighur Manuscript with Brāhmī Passages*”, (Collaboration with P. ZIEME and K. KUDARA). *Indien und Zentralasien. Sprach- und Kulturkontakt. Vorträge des Göttinger Symposions vom 7.-10. Mai 2001*. (eds.) S. Bretfeld/J. Wilkens, Wiesbaden 2003: 25-43.

2008 “A brief note on both verbs, *körtgür-* (A) and *körgit-* (B) in Old Turkic”, *Festschrift in Honor of Talat Tekin / Türk Dilleri Araştırmaları* 18 (2008): 243-252.

2009 “Reasons and Motives for meritorious Deeds” (skt. *puṇyakriyāvastu*), Written in Turkic and Sanskrit, Transcribed and Translated in Collaboration with Professor Shinkan Murakami. *Studies in Turkic philology. Festschrift in honour of the 80th birthday of Professor Geng Shimin*, Edited by Zhang Dingjing and Abdurishid Yakup, Beijing 2009: 358-376.

Bibliyografya hazırlanırken yararlanılan kaynaklar:

1. “小田壽典教授業績目録 Oda Juten kyōju gyōseki mokuroku”, 内陸アジア言語の研究 / *Studies on the Inner Asian Languages*, cilt 11, 1996: 153-156.

2. *Bibliographie alttürkischer Studien*. Ausgewählt und chronologisch angeordnet von Volker ADAM, Jens Peter LAUT und Andreas WEISS. Nebst einem Anhang: *Alphabetisches Siglenverzeichnis zu Klaus Röhrborn: Uigurisches Wörterbuch, Lieferung 1-6 (1977-1998)*. Wiesbaden 2000. (Orientalistik Bibliographien und Dokumentationen. 9.). Supplements and compliments added after the year 2000 were published in *Ural-Altäische Jahrbücher, Neue Folge* under the name „Nachträge und Neuzugänge“. The bibliography is accessible online at: <http://turfan.bbaw.de/texte-en/bibliographie-altuerkischer-studien>.

3. M. Ölmez, “Appendix to the ‘Beginning of Turkish Philology and Linguistics in Japan’”, (ed. S. Esenbel) *Japan on the Silk Road: Encounters and Perspectives of Politics and Culture in Eurasia*, Brill (baskıda: 2016/2017?).

